

"EGYÜTT AZ ÚTON.. INNEN ÉS HATÁRON TÚL" ONLINE KONFERENCIA

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
Gyógypedagógus-képző Intézet

Szeged, 2021. 06. 07.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

"EGYÜTT AZ ÚTON...INNEN ÉS HATÁRON TÚL"

ONLINE KONFERENCIA

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
Gyógypedagógus-képző Intézet
Szeged, 2021. 06. 07.

PROGRAM és ABSZTRAKT KÖTET

Szerkesztette:

Dr. Hosszu Timea és Tóthné dr. Aszalai Anett

Kiadó:

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar
Gyógypedagógus-képző Intézet, Szeged
2021

A konferencia az EFOP-3.4.3-16-2016-00014 azonosító számú,
„A Szegedi Tudományegyetem oktatási és szolgáltatási teljesítményének innovatív
fejlesztése a munkaerő-piaci és a nemzetközi verseny kihívásaira való felkészülés jegyében”
című pályázat támogatásával valósult meg.

ISBN: 978-615-5946-40-0

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Tartalomjegyzék

PROGRAM.....	4
MAGYAR ÁGOSTON: KÖNNYEN ÉRTHETŐ KOMMUNIKÁCIÓ A TÁRSADALMI INKLÚZIÓÉRT	6
HORVÁTH PÉTER LÁSZLÓ: A KÖNNYEN ÉRTHETŐ KOMMUNIKÁCIÓRA FELKÉSZÍTŐ VAJDASÁGI KÉPZÉS TAPASZTALATAI	7
HOSSZU TÍMEA: VAJDASÁGI PEDAGÓGUSOK DIFFERENCIÁLÁSI GYAKORLATA AZ INKLUZÍV OKTATÁSBAN	8
KRAUSZ ANITA: INTEGRÁLÓ OKTATÁSI KÖRNYEZETBEN TANULÓK FOGYATÉKOSSÁGGAL KAPCSOLATOS ISMERETEI, ATTITÚDJE.....	9
MAGYAR ADÉL: KORAI INTERVENCIÓ INKLUZÍV KÖRNYEZETBEN	10
TÓTHNÉ ASZALAI ANETT: JÓ GYAKORLATOK DADOGÓ GYERMEKEK EGYÜTTNEVELÉSÉBEN	11
FAZEKASNÉ FENYVESI MARGIT: OLVASÁSI MÓDSZERREL A SIKERES INTEGRÁCIÓ/INKLÚZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁÉRT	12
MUCSINÉ ERDEI MÓNICA: OKTATÁSI CÉLÚ ROBOTOK ADAPTÁLÁSA SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓJÁBAN ÉS KÜLÖNNEVELÉSÉBEN...	13
LADÁNYI LILI: INKLUZÍV TÁBOROZÁS FELTÉTELEI	14

A konferencia helyszíne: Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet, online konferencia: <https://meet.google.com/bbk-ixuz-hub>

A konferencia időpontja: 2021. 06. 07.

A konferencia szervezője: SZTE JGYPK Gyógypedagógus-képző Intézet

Program

9.00 – 9.20	Megnyitó	
9.00 – 9.20	Köszöntők	<p>Dr. Döbör András dékán, Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar</p> <p>Nagyné dr. Hegedűs Anita intézetvezető, SZTE JGYPK Gyógypedagógus-képző Intézet</p> <p>Prof. Dr. Pukánszky Béla egyetemi tanár, pedagógus-képzés fejlesztéséért és innovációjáért felelős dékáni megbízott, szakmai vezető, SZTE JGYPK Gyógypedagógus-képző Intézet</p>
1. szekció	<p>Rendszerszintű változások az inklúzió szolgálatában moderátor: dr. Kocsisné Kálló Veronika egyetemi tanársegéd</p>	
Előadások	Előadó	Az előadás címe
9.20 – 9.35	Magyar Ágoston egyetemi tanársegéd	Könnyen érthető kommunikáció a társadalmi inklúzióért
9.40 – 9.55	Dr. Horváth Péter László egyetemi adjunktus	A könnyen érthető kommunikációra felkészítő vajdasági képzés tapasztalatai
10.00 – 10.15	Dr. Hosszu Tímea egyetemi adjunktus	Vajdasági pedagógusok differenciálási gyakorlata az inkluzív oktatásban
10.20 – 10.35	Krausz Anita egyetemi tanársegéd	Integráló oktatási környezetben tanulók fogyatékkal kapcsolatos ismeretei, attitűdje
szünet		

2. szekció	Jó gyakorlatok az inkluzív nevelés, oktatás hatékony módszereiből moderátor: Radics Márta gyakorlati oktató munkát segítő munkatárs	
előadások	előadó	az előadás címe
11.00 – 11.15	Dr. Magyar Adél főiskolai docens	Korai intervenció inkluzív környezetben
11.20 – 11.35	Tóthné dr. Aszalai Anett főiskolai docens	Jó gyakorlatok dadogó gyermekek együttnevelésében
11.40 – 11.55	Fazekasné dr. Fenyvesi Margit címzetes egyetemi tanár	Olvasási módszerrel a sikeres integráció/inklúzió megvalósításáért
12.00 – 12.15	Mucsiné Erdei Mónika gyakorlati oktatást segítő munkatárs	Oktatási célú robotok adaptálása sajátos nevelési igényű tanulók integrációjában és különnevelésében
12.20 – 12.35	Ladányi Lili egyetemi tanársegéd	Inkluzív táborozás feltételei
A konferencia zárása		

ELSŐ SZEKCIÓ RENDSZERSZINTŰ VÁLTOZÁSOK AZ INKLÚZIÓ SZOLGÁLATÁBAN

KÖNNYEN ÉRTHETŐ KOMMUNIKÁCIÓ A TÁRSADALMI INKLÚZIÓÉRT

MAGYAR ÁGOSTON

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet,
Szeged, Magyarország
magyar.agoston@szte.hu

Manapság egyre népszerűbb fogalom a közoktatásban az inklúzió. Egy sikeres, és befogadó iskolához elengedhetetlen az inkluzív intézményvezetés. Központi szerepe van ebben az iskola igazgatójának, hogy az intézményén belül rendszerszintű változásokat tudjon előidézni, a tantestületet pedig új attitűdök, és új gyakorlatok átvételére motiváljon.

Erre jó gyakorlatnak bizonyulhat a könnyen érthető kommunikáció (KÉK), melynek magyarországi alkalmazása viszonylag rövid múltra tekint vissza. Ezért az elméleti és gyakorlati ismereteink bővítésére is igen nagy terünk van.

A KÉK rövid hazai múltjával, és a kevés magyar nyelvű szakirodalmával együtt is széles körben hasznosíthatónak bizonyult. Módszertana kidolgozott – bár folyamatosan történnek kisebb módosítások – rendszeresen jelennek meg újabb, és újabb KÉK kiadványok, és indulnak kutatások, melyek a kommunikációjukban korlátozott személyek mindennapi életét könnyítik meg.

A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet munkatársaként, részt veszek a *Könnnyen érthető kommunikációs központ létrehozása – projektben*. Ezen kívül az Eszterházy Károly Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskolájának a doktorandusz hallgatójaként, a témaválasztásom is a KÉK módszerhez kötődik.

Ebben a kutatásomban szeretném bemutatni, hogy milyen lehetőségek vannak a módszer alkalmazására a közoktatási intézményekben. Mit tehetünk, illetve kellene tennünk intézményvezetőként a módszer intézményen belüli elterjesztéséért, hogy az iskolánkhoz kapcsolódó információkat mindenki számára érthetővé, és hozzáférhetővé tegyük. Ennek bemutatására két kérdőív elemzését hívom segítségül.

Kulcsszavak: *inkluzív intézményvezetés, könnyen érthető kommunikáció, alkalmazhatósági területek*

A KÖNNYEN ÉRTHETŐ KOMMUNIKÁCIÓRA FELKÉSZÍTŐ VAJDASÁGI KÉPZÉS TAPASZTALATAI

HORVÁTH PÉTER LÁSZLÓ

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet,
Szeged, Magyarország

horvath.peter.laszlo@szte.hu

Az SZTE JGYPK Gyógypedagógus-képző Intézet szervezésében két évfolyam végzett az „Inkluzív, fejlesztő szakpedagógia” szakirányú továbbképzésben, a Vajdaságban. A képzés keretében a hallgatók 14 órában tanultak a könnyen érthető kommunikáció elméletéről és gyakorlatáról.

A hallgatóközpontú és tanulási eredmény alapú megközelítés egyik fontos alapelve, hogy a képzésfejlesztési folyamatba be kell csatornázni a hallgatók visszajelzéseit.

Ezért 2021. áprilisban online kérdőíves felmérést végeztem a szakirányú továbbképzést a 2017/18. (23 fő) és a 2019/20. tanévben (25 fő) megkezdő hallgatók körében. A kérdőív kitöltésével kapcsolatos információkat a NEPTUN rendszeren keresztül küldtem ki, egy hét különbséggel, két alkalommal.

A kérdőív 3 szakaszában (demográfiai adatok, a képzés szakmai tartalma, munkatapasztalat), 22 kérdést tettem fel (feleletválasztós kérdések, a kompetenciák rangsorolása, rövidebb és hosszabb kifejtést igénylő kérdések). A kérdőívet 20 fő töltötte ki (az összes megkérdezett hallgató 42%-a).

Az eredmények közül kiemelem, hogy a válaszadók többsége a legfontosabb tanulási eredménynek azt tartja, hogy könnyen érthetően tud szóban fogalmazni, illetve képes különböző nyelvi szintű üzeneteket készíteni. A könnyen érthető kommunikációt a válaszadók 60%-a alkalmazza a munkája során. 30%-uk hetente legalább egy alkalommal, további 20% havonta egyszer, kétszer készít könnyen érthető oktatási segédanyagot. A könnyen érthető kommunikáció azért fontos és hasznos, mert „a tanulásban és az értelmileg akadályozott gyerekek jobban megértik a feladatokat, ezáltal lelkesebben vesznek részt azok megoldásában és kevesebb segítséget igényelnek. A tanulók felszabadultabbak, jobb eredményeket érnek el, és ez sikerélményt okoz.”

A kutatás eredményei kellő támpontot szolgáltatnak a tervezett tanulási eredmények felülvizsgálatához, a fejlesztendő kompetenciák meghatározásához, az elmélet és a gyakorlat arányának kialakításához.

Kulcsszavak: könnyen érthető kommunikáció, értelmi akadályozottság, nyelvi kompetencia, szakemberképzés, kérdőíves kutatás.

VAJDASÁGI PEDAGÓGUSOK DIFFERENCIÁLÁSI GYAKORLATA AZ INKLUZÍV OKTATÁSBAN

HOSSZU TÍMEA

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet,
Szeged, Magyarország

meggyesne.hosszu.timea@szte.hu

A differenciált oktatás alapelvei visszatükrözik Vigotszkij (legközelebbi fejlődési zóna elve), Gardner (többszörös intelligencia elmélet) és Dewey munkásságának eredményeit, akik valamennyien felismerték az egyénekből rejlő egyediséget. Tomlinson a hatékony differenciálás hat elemét azonosítja: tanulói érdeklődés, értékelés, óratervezés, tartalom, folyamat, produktum.

Kutatásunkban a vajdasági magyar pedagógusok differenciálási gyakorlatát vizsgálva összevetjük a differenciálás alkalmazásáról való gondolkodásukat az általuk ténylegesen alkalmazott differenciálási összetevőkkel, továbbá a pedagógusok által alkalmazott legkisebb értéket elérő dimenzió (produktum) és más alacsony százalékpontos dimenziók összefüggéseire világítunk rá.

Mérőeszközünkkel („*Teacher Self-Reflection on Differentiation*”) a Tomlinson-féle hat dimenzió mentén mértük fel a vajdasági pedagógusok (N=35) differenciálásról alkotott véleményét és differenciálási gyakorlatát.

Az eredmények szerint a pedagógusok a differenciálás összetevői közül az érdeklődés (92% pont) és a folyamat (88% pont) alapján történő differenciálás alkalmazását tartják legfontosabbnak, a produktum (82% pont) dimenziót pedig a legkevésbé fontosnak. A napi tanítási gyakorlatuk során leginkább a tanulói érdeklődésen alapuló (85% pont) differenciálást valósítják meg, legkevésbé pedig a különböző produktumok felkínálásán alapuló differenciálást (69% pont). Összehasonlítva a differenciálás alkalmazásáról szóló vélekedéseket és a differenciálás elemeinek tényleges alkalmazását, a Wilcoxon teszt alapján az eltérés az összes dimenzió esetében statisztikailag szignifikáns volt. Mind a hat dimenzióban szignifikánsan alacsonyabb a tényleges alkalmazás értéke.

Vizsgálatunk eredményei hozzájárulnak az „*Inkluzív fejlesztő szakpedagógia*” szak képzési tartalmának felülvizsgálatához és megújításához.

Kulcsszavak: *inkluzív nevelés, differenciált oktatás, tanulói érdeklődés, értékelés, óratervezés, tartalom, folyamat, produktum*

INTEGRÁLÓ OKTATÁSI KÖRNYEZETBEN TANULÓK FOGYATÉKOSSÁGGAL KAPCSOLATOS ISMERETEI, ATTITÚDJE

KRAUSZ ANITA

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet,
Szeged, Magyarország
krausz.anita@szte.hu

A 2020/2021-es tanév előzetes köznevelési és iskolarendszerű szakképzési statisztikai adatai alapján hazánkban 1 523 980 gyermek és fiatal vesz részt az oktatásban, ebből 93 736 fő sajátos nevelési igényű tanuló.

Magyarországban az oktatás nem egységes, a sajátos nevelési igényű gyermekek tanulhatnak szegregált vagy integráltan formában, illetve meg kell említeni az inkluzív iskolát is, amikor az oktatás minden gyermek egyéni sajátosságainak megfelelően alakul. Talán ez a szelektivitás eredményezi, hogy a fogyatékoságról alkotott tudásunk sem egységes.

Hozzáállásunkat számos tényező befolyásolja. Staub (2005) úgy véli, hogy az előzetes tapasztalatok hatására alakul az attitűdünk, amely természetesen kihatással van környezetünkre, a környezetünkben élők viselkedésére is. Attitűdünk folyamatosan változhat és formálódhat. Irvine (2012) szerint a tanulók komplexebb személyiségfejlődése érdekében szerencsés, ha a mássággal minél hamarabb találkozunk, így megtanulja/megtanulhatja kezelni azt.

Kutatásunkban, általános iskolában, alsó tagozaton és felső tagozaton tanuló gyermekek vettek részt. Kutatásunk célja a fogyatékosággal kapcsolatos attitűdjük megfigyelése és összehasonlítása. A mérésben többségi intézmények 4. és 7. évfolyamon tanuló, zömével tipikusan fejlődő tanulói vettek részt. Vizsgálatunkban a MAS (Multidimensional Attitudes Scale Toward Persons With Disabilities) multidimenzionális attitűdmérő kérdőív (Findler és mtsai.,2007) adaptált változatát használtuk. A mérőeszköz a viselkedés, az érzelmek és a megismerés dimenzióira helyezi a hangsúlyt. Vizsgálati eredményünk a hazai viszonyok ismeretében különösen fontos a pedagógusoknak és szülőknek egyaránt, hozzájárulhat az integráció megfelelő működéséhez, mivel a jól működő befogadó oktatás új utat nyithat, elősegítheti az inkluzív nevelés kialakulását.

Kulcsszavak: *sajátos nevelési igény, integráció, attitűd, általános iskola*

MÁSODIK SZEKCIÓ JÓ GYAKORLATOK AZ INKLUZÍV NEVELÉS, OKTATÁS HATÉKONY MÓDSZEREIBŐL

KORAI INTERVENCIÓ INKLUZÍV KÖRNYEZETBEN

MAGYAR ADÉL

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet,
Szeged, Magyarország
magyar.adel.marta@szte.hu

Magyarországon a kora gyermekkori intervenciós szolgáltatások első helyszíneit a bölcsődék országos intézményhálózata biztosította az 1980-as évek közepétől. A kezdeményezés – hogy a tipikus fejlődésmentű kisgyermek naplasi ellátását biztosító, szociális és családsegítő funkciót betöltő intézmények eltérő, illetve meglassúbbodott fejlődésmentű gyermekeket is fogadjanak – többek között az adott időszak demográfiai folyamataihoz, és a csökkenő gyermeklétszám miatt fenyegető intézménybezárásokhoz köthető.

Ugyanakkor 1970-ben létrejött a Bölcsődék Országos Módszertani Intézete (BOMI), amely nevelési, oktatási, kutatási és tudományos tevékenységével segítette a családközpontúság és együttnevelés szükségességének hangsúlyozását a naplasi ellátásban. 1993-ban a bölcsődék az egészségügyi ágazatból a szociális szférához kerültek.

Az 1993. évi III. törvény „a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról” a bölcsőde működését és az ellátás alapelveit határozta meg. Az 1993. évi LXXIX. törvény „a közoktatásról” pedig a korai fejlesztés, nevelés és gondozás pedagógiai szakszolgálati feladatát nevesítette. Ezzel elindulhatott a két ágazat immár biztos jogi szabályozáson alapuló együttműködése a fogyatékos gyermekek integrált ellátása érdekében.

Magyarországon az elmúlt évtizedekben, a gyógypedagógiában és a kora gyermekkori kapcsolódó pedagógiai és pszichológiai diszciplínákban bekövetkezett szemléletváltás (korai „gyógyító” eljárások a medicina eszköztára mellett/helyett pedagógiai módszerekkel, a fogyatékoság bio-pszicho-szociális megközelítése, családközpontú rendszerszemlélet a korai fejlesztésben, stb.) formálta a bölcsődékben ellátott, eltérő fejlődésmentű gyermekek integrációjának minőségét és tartalmát.

Így a gyógypedagógiai korai fejlesztést végző szakemberek, majd a pedagógiai szakszolgálatok munkatársai számára egyszerre kihívást és lehetőséget jelentett a tudomány és a praxis együtt haladása, a társadalmi igény és az ágazatok együttműködésének szükségessége a kora gyermekkori inkluzív ellátás alakításában.

Kulcsszavak: bölcsőde, kora gyermekkori, gyógypedagógiai fejlesztés, inkluzív, ágazatközi együttműködés

JÓ GYAKORLATOK DADOGÓ GYERMEKEK EGYÜTTNEVELÉSÉBEN

TÓTHNÉ ASZALAI ANETT

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet,
Szeged, Magyarország
tothne.aszalai.anett@szte.hu

A dadogás logopédiai nézőpontból kommunikációs zavar, a beszéd folyamatosságának a zavara. A tünetek főként a beszédben mutatkoznak meg, feltűnőek a hang- és szótagismétlések, megakadások, görcsök, amelyek megbontják a beszéd természetes ritmusát. A verbális iskolai feladatokban gyengébb teljesítményt nyújtanak, félénkek, visszahúzódónak tekintik őket, ami kihat társas kapcsolataikra. Több kutatás számol be arról, hogy bántalmazás célpontjai lehetnek, ami további negatív hatással van a beszédfolyamatosságukra (pl. *Mooney és Smith, 1995*). A kórkép sajátossága, hogy a tünetek nem állandóan jelentkeznek, azokat számos tényező befolyásolja. A kommunikációs környezet javíthat és ronthat a beszédteljesítményen.

Davis és mtsai (2002) dadogók szociodinamikai státusát vizsgálták iskolai osztályokban. Megállapították, hogy a nem dadogó gyermekek nagyobb arányban voltak a pozitív társadalmi státusú csoportokban, mint dadogó társaik. A vizsgálatban a dadogó gyermekeket osztálytársaik általában olyan viselkedési kategóriákba sorolták, amelyek kiszolgáltatottságot vagy az alkalmatlanságot tükröztek. A dadogó gyerekeket lényegesen nagyobb valószínűséggel írták le zaklatás áldozataként (37,5%, szemben a 10,6% -kal).

A megértő, elfogadó magatartás a dadogó személy megfelelő kommunikációs stratégiájának kiépülését támogatva segíthet a társadalmi beilleszkedésben, az életminőség javításában. A szociális készségekkel kapcsolatos tréningek, programok segíthetik a dadogó gyermekeket abban, hogy elkerüljék a társas interakcióból való kirekesztést. Azonban kevés program foglalkozik a beszéd- és nyelvi zavarokkal küzdő személyekkel kapcsolatos társadalmi érzékenyítéssel (pl. *Jankovics, 2016*).

Előadásunk középpontjában a dadogással, a dadogó gyermekekkel kapcsolatos szemléletformálás áll. Először a téma új kutatási eredményeit összegezzük. Ezt követően olyan jó gyakorlatokat mutatunk be, melyek jó példaként szolgálhatnak a pedagógusok számára a dadogó személyekkel kapcsolatos társadalmi érzékenyítésben.

Kulcsszavak: *dadogás, beszéd és nyelvi zavarok, társadalmi érzékenyítés, iskolai környezet*

OLVASÁSI MÓDSZERREL A SIKERES INTEGRÁCIÓ/INKLÚZIÓ MEGVALÓSÍTÁSÁÉRT

FAZEKASNÉ FENYVESI MARGIT

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet,

Szeged, Magyarország

fazekasne.fenyvesi.margit@kre.hu

Az olvasás-írás tanulás elsajátítás nehézségeinek feltérképezése a gyógypedagógia és a többségi pedagógia konstans feladata. Ezen belül változó részletességgel kutatott a beszédértés, a verbális kifejezés, az olvasás-írás és a helyesírás kapcsolatainak feltárása.

A tanulmányban olvasható szemlélet szerint a felsorolt területek fókuszja a beszédhanghallás készség és a fonológiai tudatosság képessége. Erre vonatkozóan nincs egységes szemlélet, még a definíciók meghatározásában sem.

Az előadás és a tanulmány rugalmasan értelmezi az olvasás-írás tanítást, a felsorolt készségek és képességek kapcsolatát. A fonológiai tudatosság megerősítését egy olyan támasszal egészíti ki, amely őseredeti jellege miatt nem sérülékeny, ugyanakkor motiváló és ezért előnyös feltételt biztosít az olvasott és írott kommunikáció valamennyi formájához. A motoros megsegítés a fonomimika, amely minden beszédhanghoz egy motoros jelet is kapcsol. A vizuális támaszt az absztrakt betűalak konkrét formába öntése segíti.

A vizuális és verbális támogatás egy komplex megközelítést, módszerbeli innovációt eredményez. Az óvodában kezdve és az iskolában folytatva egy átmeneti lehetőséget is felkínál.

Az olvasás-írás tanítás motoros és megerősített vizuális támogatásának hatékonyságát még csak kvalitatív eszközökkel tudjuk igazolni. Minden olyan oktatási-nevelési területet lefedtünk, amely ezt a kétfajta megerősítést használja. Kvantitatív adataink akkor lesznek, ha egy beválási kísérlet indul, remélhetően 2021 szeptemberétől.

Kulcsszavak: *olvasás-írás tanítás, óvodai előkészítés, óvoda-iskola átmenet, fonomimika*

OKTATÁSI CÉLÚ ROBOTOK ADAPTÁLÁSA SAJÁTOS NEVELÉSI IGÉNYŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓJÁBAN ÉS KÜLÖNNEVELÉSÉBEN

MUCSINÉ ERDEI MÓNICA

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet,
Szeged, Magyarország
mucsine.erdei.monika@szte.hu

Az oktatás 21. századi digitalizálódása olyan integrált tanulási környezetet eredményez, melyben már nemcsak az a kérdés, hogy a felhasználók milyen attitűddel, motivációval és milyen gyakorisággal használnak technológiát a tanítási folyamatban. Az kerül fókuszba, hogy az oktatásban megjelenő digitális technológia milyen módon javíthat az egyéni tanulástechnikáján, későbbiekben a tanulók életvezetési minőségén (Ollé, 2015).

A tanulásban akadályozott tanulók a tipikus fejlődésmentű tanulókéhoz hasonló digitális elvárásokkal szembesülnek a továbbtanulás, a munkavállalás, a társadalmi életbe beilleszkedés során. A tanulók nagy arányban, szakiskolában folytatják tanulmányaikat, ahol növekvő elvárás a digitálisan vezérelt eszközök önálló irányítása. Virányi (2014) e változó munkahelyi szerepre való felkészítésben a gyógypedagógia feladatát jelentősnek tartja.

A robotika lehetőségeire az SNI tanulók képességfejlesztésében Aknai (2020) és más szerzők is felhívják a figyelmet. Szerepük hangsúlyos lehet az inklúzióban, a problémamegoldás és az algoritmikus gondolkodás fejlesztésében (Aknai, 2020).

A robotika oktatása még kezdő lépéseit teszi meg hazánkban a gyógypedagógia köznevelési szintjén. A padlórobotok túlsúlya mellett ma már az ArTeC robotok eredetileg inkluzív környezetre kidolgozott fejlesztési lehetőségeit, az Abacusan Stúdió, az ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kara és a Bolsanoi Egyetem által fejlesztett RIDE című Erasmus+ nemzetközi projekt keretében tanulásban akadályozott tanulók speciális iskolai környezetében is teszteljük. Jelen előadásban az első tapasztalatainkról számolunk be.

Kulcsszavak: integrált tanulási környezet, esélyegyenlőség, robotika, algoritmikus gondolkodás, problémamegoldás, szövegértés

INKLUZÍV TÁBOROZÁS FELTÉTELEI

LADÁNYI LILI

Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Gyógypedagógus-képző Intézet,
Szeged, Magyarország
ladanyi.lili@szte.hu

Az inkluzív szemléletű intézmények és az inklúzióban jártas pedagógusok iránti igény egyre növekszik. Ez az igény nem csak a közoktatás területén, hanem a különböző szabadidős programokon, így a nyári táborok kapcsán is megjelenik. Rengeteg gyermek, köztük autizmus spektrum zavarban érintett gyermekek is jelentkeznek tábori foglalkozásokra országszerte, azonban a kínálat általában nem kiegyenlített.

Ez a kutatás szorosan kapcsolódik több másik általam végzett kutatáshoz, ahol azt vizsgáltam, hogy az autista gyermeket nevelő szülők milyen típusú tábort választanának gyermekeik számára, milyen eddigi nyári táborokkal kapcsolatos tapasztalataik vannak, miben látják az előnyeit vagy a hátrányait a korábbi tábori részvételeiknek, valamint milyen akadályokkal szembesültek korábbi táborválasztásaik során.

Jelen kutatás során arra kerestem a választ, hogy milyen alapvető feltételeknek kell teljesülnie ahhoz, hogy az autizmus spektrum zavar diagnózissal rendelkező gyermekek inkluzív szemléletű nyári táborozásban részesülhessenek.

Az előadás és tanulmány célja e feltételek ismertetése külföldi gyakorlatokat bemutató tanulmányok, valamint egy magyarországi szülők körében végzett felmérés alapján. A feltételek meghatározásához több angol nyelven megjelent szakcikkből gyűjtöttem információt. Az így gyűjtött adatokat ezután összevettem egy autizmus spektrum zavarban érintett gyermeket nevelő szülők körében végzett online kérdőíves kutatás eredményeivel. A tanulmány az összehasonlítás során feltárt eltérésekre, hasonlóságokra, valamint a szülők által meghatározott prioritásokra és akadályokra fókuszál.

A kutatás az inkluzív táborozáspedagógia területén az új ismeretek, összefüggések és a szülők igényeinek feltárásával hozzájárul a hazai szabadidő pedagógia e területének fejlődéséhez, tudatos tervezéshez, valamint elméleti és gyakorlati ismeretanyagának fejlesztéséhez.

Kulcsszavak: inklúzió, inkluzív szabadidő pedagógia, inkluzív táborozás, autizmus spektrum zavar